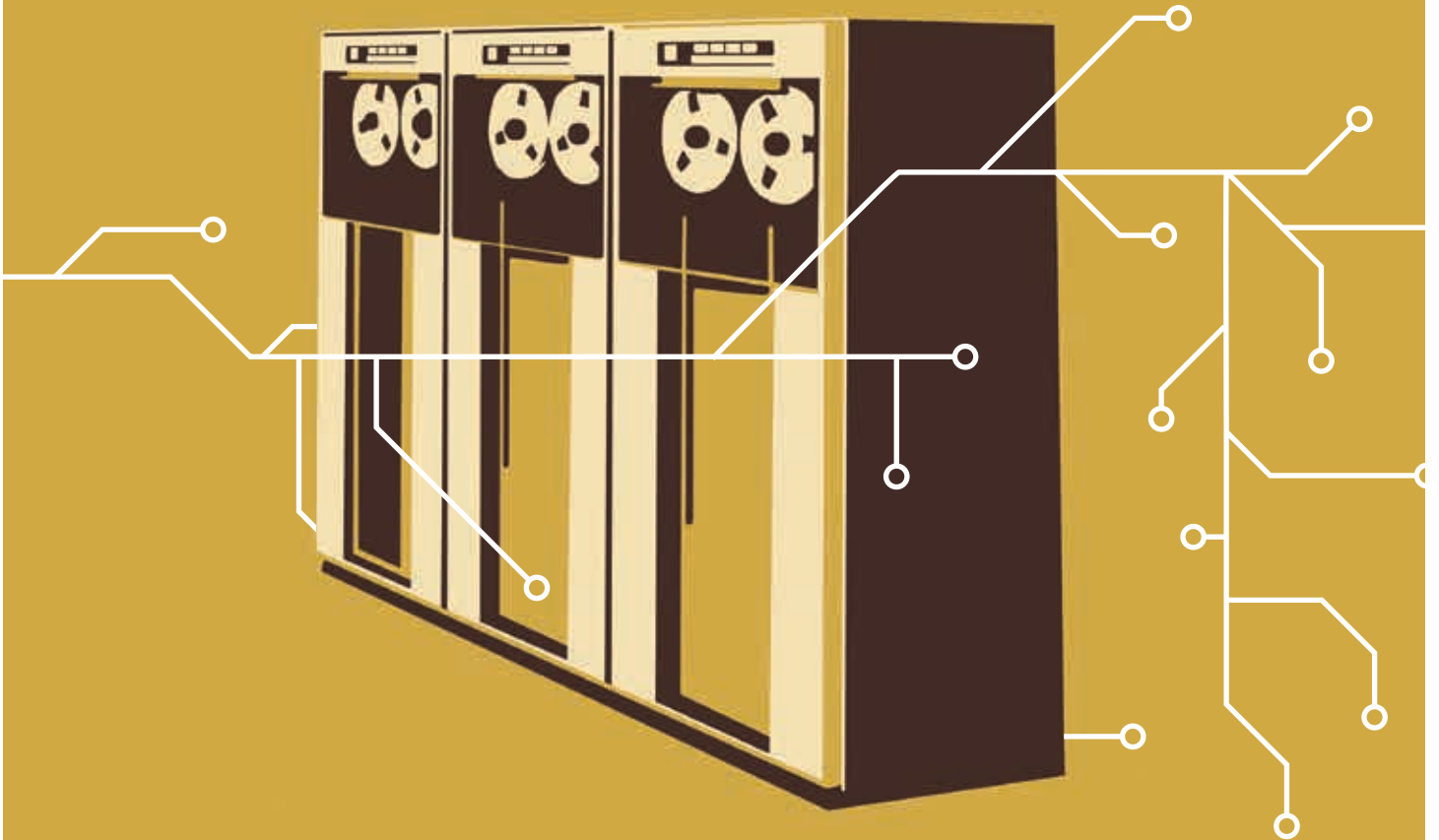

fd.Outlook

Special

Digidata Alles is te programmeren (zelfs dit magazine...)

Deze speciale editie van FD Outlook
is mede mogelijk gemaakt door

COLUMN

Het nieuwe werk zit in de onzichtbare stad

*Niemand die de digitale stad kan zien, en
toch is hij al overal om ons heen.
Hier ligt de sleutel voor
ondernemerschap.*

Door Kees Jansen
smart city-specialist,
stadsfilosoof en
adviseur in
stedelijke ontwikkeling
www.pluraal.nl

D

r is een hele nieuwe stad bij gekomen die je met het blote oog niet ziet: de digitale stad.

Je ziet deze pas als je als een *drone* naar steden kijkt. Tijdens de uitzending van het BNR-programma *Eyeopeners: Stad van de Toekomst* heb ik voor het eerst gesproken over de Smart City Radar (niet afgebeeld). Dit is een analyse- en dialoogtool voor slimme steden die ik heb ontwikkeld. Met de razendsnelle opkomst van mobiel internet, groeit deze spannende nieuwe stadslaag exponentieel en speelt steeds meer een verbindende rol tussen stad en mens. Met de Smart City Radar kun je die groei als schakel tussen mens en stad blootleggen.

Ik zie grote kansen voor bedrijven en ondernemers die zich op deze digitale stad richten. Dáár gebeurt het de komende jaren.

Daarbij moet je breder denken dan bijvoorbeeld het openen van een webshop. De Hema is een goed voorbeeld. Die biedt sinds kort zelf ontworpen 3D-geprinte sieraden aan. De mens (als ontwerper) is verbonden met de fysieke wereld (Hema) door middel van die digitale laag.

Het snel opkomende 3D-printen zal naar verwachting de economie totaal veranderen. Zeker als het wordt gecombineerd met het kringloopdenken (*cradle-to-cradle*), dat nu echt een kans krijgt. Hierbij gaat het om het printen van nieuwe producten, maar ook om het versnipperen van bestaand materiaal in grondstof. Dit biedt kansen voor nieuwe creativiteit, maar juist ook voor ondernemerschap. Er ontstaat een hele nieuwe keten van afnemers en (toe)leveranciers.

Voor betrouwbaar printen en het versnipperen naar bruikbare grondstoffen moet nog veel ontwikkeld worden. De ge-

Mens

Wonen, werken, leven

Digitale stad

Internet-of-everything

Gebouwde omgeving

Stad

bruiksvriendelijkheid, snelheid en praktische toepassingen laten nog te wensen over, zowel wat betreft de printers en versnipperaars als de software. De transitiefase waarin we ons de komende tien à twintig jaar zullen begeven, zal spannend zijn. Vergelijk het met de ontwikkeling van computers en mobieltjes de afgelopen jaren en de besturingsystemen hiervan.

3D-printen is een mooi voorbeeld, maar de digitale stad is vrijwel overal aanwezig. Het is dé manier om de fysieke stad verder aan de mens te verbinden. Ik geef sinds drie jaar les aan de Hogeschool Rotterdam in stedelijke technologie. Niet voor niets is dat ondergebracht bij de opleiding CMI: communicatie, media en informatietechnologie. De sleutel ligt in het verbinden van stedelijke objecten aan software en datastromen.

De studenten krijgen van mij de opdracht om een stedelijk probleem te analyseren en een oplossing te verzinnen vanuit nieuwe technologieën. Op dat moment zie je de verbindende rol die de digitale stad speelt; de oplossingen waar studenten mee komen gebruiken ofwel data vanuit de fysieke stad, ofwel data van de mensen in de stad. Bijvoorbeeld de parkeerproblematiek: maak je, zoals in Londen, gebruik van sensoren in de parkeerplaatsen die doorgeven of de plek in gebruik is (sensor-fysiekgericht) of maak je een app waarmee gebruikers kunnen doorgeven of de plek vrij is (mensgericht)? Mensen sluiten vaak het één of het ander uit, denkend vanuit hun opleiding of hun specialisme. Terwijl de sleutel van nieuw ondernemerschap juist ligt in het samenbrengen van beide kanten en die te integreren. Dat is blijkbaar nog zó nieuw denken, dat er vaak niet aan wordt gedacht.

Mijn pleidooi is helder: maak gebruik van de kansen die nu ontstaan, door de digitale stad als schakel te zien tussen mens en gebouwde omgeving. Breng techneuten en socialedatadesigners bij elkaar. En laat je inspireren op de vele websites over *smart cities* en creatieve ondernemers die succesvol van deze laag gebruikmaken. ■

➔ **Meer lezen en meediscussiëren?**

- www.platform31.nl/ruimte/smart-cities
- www.smartcityevent.com
- www.smartcityNL.nu